

Сьогодні
26.02.2025

*Урок
№ 113*

Десятковий дріб. Запис десяткових дробів

Аналіз діагностувальної роботи

Мета уроку:
сформувати уявлення про
десяткові дроби; домогтися
засвоєння розрядів десятичного
дробу; сформувати вміння читати й
записувати десятикові дроби.

Поняття про десятковий дріб

Для запису дробових чисел, крім звичайних дробів, використовують десяткові дроби.

Запишемо відстань 7 дм 3 см у дециметрах.

Оскільки $1 \text{ см} = \frac{1}{10} \text{ дм}$, то $3 \text{ см} = \frac{3}{10} \text{ дм}$. Тому $7 \text{ дм } 3 \text{ см} = 7 \frac{3}{10} \text{ дм}$. Аналогічно $8 \text{ ц } 17 \text{ кг} = 8 \frac{17}{100} \text{ ц}$.

Знаменник дробової частини числа $7 \frac{3}{10}$ дорівнює 10, а числа $8 \frac{17}{100}$ дорівнює 100.

Поняття про десятковий дріб

Числа зі знаменниками 10, 100, 1000, ... прийнято записувати без знаменника, відділяючи цілу частину від дробової комою. Спочатку записують цілу частину, далі — кому, далі — чисельник дробової частини. Цифри дробової частини ще називають десятковими знаками. У числа 8,17 два десяткових знаки: 1 і 7. Якщо дріб правильний, то перед комою пишуть цифру 0, оскільки такий дріб не має цілої частини, а отже, вона дорівнює нулю.

Наприклад, $29 \text{ см} = \frac{29}{100} \text{ м} = 0,29 \text{ м}$ (читають: «0 цілих 29 сотих метра»).

Запис десяткового дробу

Будь-який звичайний дріб, знаменник якого є розрядною одиницею 10, 100, 1000, ..., можна записати у вигляді десяткового дробу.

Щоб записати звичайний дріб, знаменник дробової частини якого – розрядна одиниця 10, 100, 1000... у вигляді десяткового дробу, треба:

- 1) записати цілу частину числа, далі – кому;
- 2) після коми записати чисельник дробової частини, який має містити стільки знаків, скільки нулів у знаменнику. Якщо в чисельнику менше знаків, ніж нулів у знаменнику, то після коми перед цифрами чисельника дописати ту кількість нулів, якої не вистачає.

Десяткові дроби розглядають у тій самій десятковій системі числення, що й натуральні числа, де кожна розрядна одиниця у 10 разів менша від попередньої.

На першому місці після коми маємо розряд десятих, на другому — розряд сотих, на третьому — розряд тисячних і т. д.

Ціла частина

Дробова частина

18, 385 – 18 цілих 385 тисяч

18 цілих

3 десятих

8 сотих

5 тисячних

РУХЛИВА

ВПРАВА

Класна робота

(Усно). Назви розряд цифри, яку підкреслено в числі
 $4,57\underline{2}1$; $7,\underline{2}1$; $5,49\underline{2}\underline{9}$; $4,2\underline{1}7$.

Робота з підручником

Завдання № 1282.

Запишіть десятковим
дробом:

- 1) $\frac{9}{10}$;
- 2) $\frac{37}{100}$;
- 3) $\frac{5}{1000}$;
- 4) $2\frac{7}{10}$;
- 5) $7\frac{83}{100}$;
- 6) $\frac{491}{1000}$;

Відповідь:

- 1) 0,9 ;
- 2) 0,37;
- 3) 0,005;
- 4) 2,7 ;
- 5) 7,83;
- 6) 0,491;

Робота з підручником

Завдання № 1282.

Запишіть десятковим
дробом:

7) $1\frac{3}{100}$;

8) $5\frac{63}{1000}$;

9) $\frac{36}{10\ 000}$;

10) $8\frac{131}{10\ 000}$;

11) $8\frac{9}{1000}$;

12) $12\frac{19}{100}$.

Відповідь:

7) 1,03;

8) 5,063;

9) 0,0036;

10) 8,0131;

11) 8,009;

12) 12,19.

Робота з підручником

Завдання № 1284.

Запишіть десятковим дробом:

- 1) 25 цілих 8 десятих;
- 2) 9 десятих;
- 3) 9 цілих 7 десятих 2 сотих;
- 4) 8 десятих 1 сота;
- 5) 5 цілих 5 сотих 7 тисячних;
- 6) 3 тисячних

Відповідь:

- 1) 25,8;
- 2) 0,9;
- 3) 9,72;
- 4) 0,81;
- 5) 5,057;
- 6) 0,003.

Робота з підручником

Завдання № 1286.

Яке число треба записати в клітинку, щоб рівність була правильна:

$$\begin{aligned} 1) \frac{3}{\square} &= 0,3; \\ 2) \frac{27}{\square} &= 0,27; \\ 3) \frac{31}{\square} &= 0,031; \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} 4) \frac{\square}{100} &= 0,08; \\ 5) \frac{\square}{1000} &= 0,219; \\ 6) \frac{\square}{10} &= 0,7? \end{aligned}$$

Робота з підручником

Завдання № 1287.

Подайте в метрах і запишіть десятковим дробом:

- 1) 5 дм; 2) 12 дм; 3) 42 см;
- 4) 117 см; 5) 5 мм; 6) 2 см 8 мм.

Розв'язування:

1) 5 дм = 0,5 м;	4) 117 см = 1,17 м;
2) 12 дм = 1,2 м;	5) 5 мм = 0,005 м;
3) 42 см = 0,42 м;	6) 2 см 8 мм = 0,028 м.

Робота з підручником

Завдання № 1289.

Подай у гривнях і запиши десятковим дробом:

- 1) 52 к.; 2) 4 к.; 3) 1 грн 15 к.; 4) 130 к.; 5) 405 к.;
6) 1042 к.

Розв'язування:

1) 52 к = 0,52 грн;	4) 130 к = 1,30 грн;
2) 4 к = 0,04 грн;	5) 405 к. = 4, 05 грн;
3) 1 грн 15 к = 1,15 грн;	6) 1042 к. = 10, 42 грн.

Робота з підручником

Завдання № 1290.

Подай в кілограмах і запиши десятковим дробом:

- 1) 152 г; 2) 13 г; 3) 5 г;
- 4) 4017 г; 5) 5 кг 48 г; 6) 1 кг 7 г

Розв'язування:

- 1) $152 \text{ г} = 0,152 \text{ кг};$
- 2) $13 \text{ г} = 0,013 \text{ кг};$
- 3) $5 \text{ г} = 0,005 \text{ кг};$

- 4) $4017 \text{ г} = 4,017 \text{ кг};$
- 5) $5 \text{ кг } 48 \text{ г} = 5,048 \text{ кг};$
- 6) $1 \text{ кг } 7 \text{ г} = 1,007 \text{ кг}.$

Робота з підручником

Завдання

№ 1292.

Запишіть у
вигляді

правильного
дроби або
мішаного
числа:

- 4) 5,623 ;
- 5) 7,0009;
- 6) 0,0102.

Відповідь:

- 4) $5 \frac{623}{1000}$;
- 5) $7 \frac{9}{10000}$;
- 6) $\frac{102}{10000}$.

- 1) 4,7;
- 2) 17,39;
- 3) 0,013;

Відповідь:

- 1) $4 \frac{7}{10}$;
- 2) $17 \frac{39}{100}$;
- 3) $\frac{13}{1000}$;

1. Як записати звичайний дріб у вигляді десяткового?
2. Чи кожний звичайний дріб можна записати у вигляді десяткового?
3. Як називають розряди дробової частини десяткового дробу?

**Опрацюй підручник
сторінки 214-217.
Виконай завдання
№1283, 1288.
Роботи надсилати на
Human**

